

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/957/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112227396
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3112227396.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci navrhovateľky E. F., bytom M., W. č. XXXX/XX, právne zastúpená JUDr. Vladimírom Beňačkom, bytom Piešťany, Scherera č. 8 proti odporcovi Sociálne služby mesta Trenčín, m. r. o. so sídlom v Trenčíne, Piaristická č. 42, IČO: 36 124 702, právne zastúpený GARANT PARTNER legal s.r.o. so sídlom v Bratislave, Einsteinova č. 21, IČO: 36 856 380, o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy v sume 5.000,- eur, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 09.09.2015, č.k. 14C/415/2012-61, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľka je **p o v i n n á** zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania 119,62 eur, k rukám právneho zástupcu odporcu GARANT PARTNER legal, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Einsteinova č. 21, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa navrhovateľka domáhala proti odporcovi zaplataenia sumy 5.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy. Súd prvého stupňa po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 11, § 13 ods. 1, 2, 3, § 100 ods. 1, 2 a § 101 Občianskeho zákonníka, kedy v prejednávanej veci mal za preukázané, že navrhovateľka odvíja svoj nárok na ochranu osobnosti od skúšky na alkohol vykonanej dňa 06.11.2007 a následne od udelenia disciplinárneho opatrenia zo strany odporcu listom zo dňa 14.11.2007 za závažné porušenie pracovnej disciplíny, ktorého sa mala dopustiť dňa 06.11.2007 zistenou prítomnosťou požitia alkoholu. Rozsudkom OS Trenčín zo dňa 07.09.2009 súd určil, že disciplinárne opatrenie udelené navrhovateľke odporcom listom zo dňa 14.11.2007 za závažné porušenie pracovnej disciplíny zo dňa 06.11.2007 je neplatné, pretože v konečnom dôsledku sa požitie alkoholu navrhovateľky v tento deň nepreukázalo. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.10.2009.

Právo na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúce z porušenia práva na ochranu osobnosti, je majetkové právo, ktoré podlieha premlčaniu. Účelom premlčania je pobádať poškodeného, aby pod sankciou premlčania uplatnil svoje právo v stanovených lehotách na príslušných orgánoch a aby tak donekonečna neodďaľoval požiadavku splnenia od povinného subjektu. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch a to aj za cenu straty vynútiteľnosti práva. Premlčaním sa rozumie kvalifikované plynutie času, v dôsledku ktorého nárok súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou a jej použitie má za následok zánik nároku a jeho súdnej vymáhateľnosti. Premlčacia doba na uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vzniknutej v dôsledku porušenia práva na ochranu osobnosti je 3-ročná a plynie odvtedy, ako sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Začiatok plynutia všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby podľa §101 Občianskeho zákonníka je viazaný na okamih, v ktorom došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, v ktorom došlo k neoprávnenému

zásahu do osobnostných práv. V danom prípade nemožno vykonanie dychovej skúšky u zamestnanca na pracovisku považovať za neoprávnený zásah do osobnostných práv zamestnanca. Rovnako za neoprávnených zásah do práv navrhovateľky nemožno považovať ani vynesenie rozsudku vo veci vedenej pod sp.zn. 12C/218/2007 zo dňa 07.09.2009, ktorým bolo rozhodnuté v jej prospech. Za zásah do osobnostných práv sa v danom prípade považuje disciplinárne opatrenie zo dňa 14.11.2007, ktorým bola upozornená na existujúce porušenie pracovnej disciplíny odporcom v dôsledku pozitívnej dychovej skúšky, ktorá však bola len orientačná a následnou krvnou skúškou nebola potvrdená. Dňom nasledujúcim po doručení disciplinárneho opatrenia, preto začala navrhovateľke plynúť 3-ročná premlčacia doba na uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Kedy presne k doručeniu disciplinárneho došlo sa nepreukázalo. Nepochybne to bolo ku dňu 21.11.2007, kedy sa obrátila na advokáta, v tento deň prevzal aj jej právne zastúpenie a dňa 22.11.2007 jej začala plynúť 3-ročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 22.11.2010. Žaloba bola podaná na súd dňa 09.10.2012, teda po uplynutí zákonom stanovenej 3-ročne premlčacej doby, kedy odporca sa premlčania dovolal, a preto súd žalobu zamietol. Vzhľadom na dôvodne vznesenú námietku premlčania súd nevykonal v tejto veci žiadne ďalšie dokazovanie spočívajúce v osobnej účasti a ďalšom výsluchu navrhovateľky a jej zástupcu na pojednávaní z dôvodu jeho nehospodárnosti.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že procesne úspešnému odporcovi priznal náhradu trov konania spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia za tri úkony právnej pomoci po 91,29 eur a to za prípravu a prevzatie vecí, účasť na pojednávaníach dňa 04.05 a 09.09.2015, 3x režijný paušál po 8,39 eur, cestovné osobným motorovým vozidlom po trase Bratislava - Trenčín a späť vrátane náhrady za stratu času za účasť na pojednávaníach za 12 začatých polhodín po 13,98 eur a celkovo takto náhrada trov konania predstavuje sumu 673,73 eur, ktorú bude povinná zaplatiť navrhovateľka, ktorá úspech vo veci nemala na účet právneho zástupcu odporcu.

Proti tomuto rozhodnutiu podala včas odvolanie navrhovateľka, ktorá sa nestotožnila s názorom súdu prvého stupňa ohľadom premlčania jej nároku. Uviedla, že je toho názoru, že v predmetnej veci nemohlo dôjsť k premlčaniu, pretože lehota začína plynúť od doby, kedy sa ukončilo posledné konanie. V tomto prípade vyslovila domnienku, že súd sa zbytočne zaoberal pozitívom alkoholických nápojov, pretože bolo preukázané, že navrhovateľka ich nepožila. Na základe tohto potom žiadala, aby krajský súd ako súd odvolací preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa, tento zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril odporca, ktorý žiadal rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť a zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania, ktoré riadne vyčíslil. Vo vzťahu k premlčaniu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy uviedol, že vzhľadom k tomu, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z porušenia práva na ochranu osobnosti je majetkovým právom, premlčuje sa vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehote, ktorá začína plynúť odvtedy, ako sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Odporca súhlasí so závermi súdu, ktorý uvádza, že pokiaľ došlo k zásahu do osobnostných práv navrhovateľky, mohlo sa tak udiať iba na základe disciplinárneho opatrenia. Na základe tohto je potrebné za začiatok plynutia premlčacej doby na náhradu nemajetkovej ujmy považovať deň nasledujúci po doručení predmetného disciplinárneho opatrenia. Pokiaľ odporca uviedol, že nesúhlasí s názorom navrhovateľky v tom, že premlčacia doba začala plynúť až od doby, kedy bolo rozsudkom vo veci samej rozhodnuté o neplatnosti disciplinárneho opatrenia, z ust. § 112 OZ vyplýva, že veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo iného príslušného orgánu a v začatom konaní pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. Navrhovateľka sa vo veci vedenej pod sp.zn. 12C/218/2007 domáhala zrušenia disciplinárneho opatrenia. Išlo jej o uplatnenie nároku z pracovnoprávnej oblasti a vedenie tohto konania nespôsobillo spočívanie premlčacej doby, pretože predmetom nebolo uplatnenie práva na náhradu nemajetkovej ujmy. Spočívanie premlčacej doby by nastalo iba v prípade, ak by na súde uplatnila právo na náhradu nemajetkovej ujmy. Preto súd správne posúdil námietku premlčania, ktorú vzniesol odporca na pojednávaní a z dôvodu premlčania, nárok v konečnom dôsledku zamietol. Súd prvého stupňa sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúci skutočnosťami, ktoré tvoria pre rozhodnutie o premlčaní práva navrhovateľky na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z porušenia práva na ochranu osobnosti.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v návaznosti na § 219 ods. 2

O.s.p. sa v celom rozsahu stotožňuje s vecne správnym a vyčerpávajúcim odôvodnením súdu prvého stupňa, na ktoré zároveň poukazuje.

Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd dodáva, že fyzická osoba má právo na ochranu osobnosti, najmä života, zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, mena a prejavov osobnej povahy v zmysle § 11 OZ. V zmysle § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov, aby sa odstránili následky z týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo vážnosť spoločnosti, má fyzická osoba právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa § 100 ods. 1, 2 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone stanovenej. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Z § 100 ods. 2 OZ vyplýva, že sa premlčujú všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva.

Preto ako správne konštatoval súd prvého stupňa a odvolací súd sa s týmto konštatovaním v celom rozsahu stotožňuje, keďže právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch predstavuje jedno z parciálnych a relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby, vzniká vtedy, keď morálna sankcia ako rýdzo osobné právo nestačí na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv. Napriek tomu, že ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv, jeho vyjadrenie peňažným ekvivalentom má za následok, že ide osobné právo majetkovej povahy. Preto je v prejednávanej veci určujúcim obsah nároku a nie predmet jeho ochrany. Ak je obsahom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy požiadavka na zaplatenie peňažnej sumy, potom princíp právnej istoty vylučuje, aby plynutiu času neboli priznané žiadne právne účinky.

Počiatok plynutia všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby v prípade náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 OZ viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba potom začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy k takémuto zásahu došlo. V prejednávanej veci bolo preukázané, že neoprávneným konaním zo strany odporcu bolo zasiahnuté do osobnostných práv navrhovateľky s tým, že tak, ako správne ustálil súd prvého stupňa navrhovateľka mohla svoje právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vykonať prvý deň odo dňa nasledujúceho potom, ako jej bolo doručené disciplinárne opatrenie zo strany odporcu, ktoré sa ako neskôr ukázalo nezakladalo na vecne správnom, skutkovom a právnom základe. Od tohto dňa jej začala plynúť všeobecná 3-ročná premlčacia doba, ktorá skončila s poukazom na nejasnosti okolo doručenia samotného disciplinárneho opatrenia najneskôr dňa 22.11.2010 s počiatkom plynutia od 22.11.2007, kedy prevzal jej právne zastúpenie v súvislosti s podaním žaloby na súd o určenie neplatnosti tohto disciplinárneho opatrenia právny zástupca. S poukazom na skutočnosť, že žaloba na súd o náhradu nemajetkovej ujmy bola podaná dňa 09.10.2012 a odporca v prejednávanej veci vzniesol námietku premlčania, nezostávalo súdu prvého stupňa spolu s rozhodnutím odvolacieho súdu nič iné ako rozsudok súdu prvého stupňa, ktorý zamietol nárok navrhovateľky z dôvodu premlčania ako vecne správny potvrdiť.

Vo zvyšku odvolací súd poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa v návaznosti na § 219 ods. 2 stotožňuje.

Odvolací súd nezistil ani žiadne pochybenie na strane súdu prvého stupňa pri rozhodovaní o náhrade trov konania a preto aj v tejto časti bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo potvrdené.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému odporcovi v odvolacom konaní bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej pomoci a podanie písomného vyjadrenia k odvolaniu 91,29 eur + režijný paušál 8,39 eur, spolu 119,62 eur vrátane 20% DPH (19,93 eur). K náhrade trov odvolacieho konania bola zaviazaná navrhovateľka, ktorá v odvolacom konaní úspech nemala.

Poučenie:

Poučenie : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.